

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი შპს მიკროსაფინანსო
ორგანიზაცია
„რიკო ექსპრესი“

ფინანსური ანგარიშგება

*2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	3
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	4
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	5
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	6

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	8
2. მომზადების საფუძველი	8
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	9
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	22
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	24
6. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	24
7. კლიენტებზე გაცემული სესხები	25
8. ძირითადი საშუალებები	28
9. მოგების გადასახადი	31
10. სხვა აქტივები	34
11. გამოშვებული მარტივი თამასუქები	34
12. ნასესხები სახსრები	36
13. სხვა ვალდებულებები	36
14. კაპიტალი	36
15. პირობითი ვალდებულებები	38
16. სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	38
17. რისკის მართვა	39
18. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი	48
19. სამართლიანი ღირებულების შეფასება	48
20. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები	56
21. კაპიტალის ადეკვატურობა	58
22. ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან და სხვა არაფულადი ოპერაციებიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში	58
23. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები	59

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტის - შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესის“ პარტნიორსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტის - შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.

- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2018 წლის 14 ივნისი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტის - შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესის“
პარტნიორსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტის - შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადგებ, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

14 ივნისი, 2018 წ.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშ- ვნები	2017	2016
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	74,969	72,851
წარმოებული ფინანსური აქტივები	6	585	–
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7	201,354	228,995
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივი		715	2,063
ძირითადი საშუალებები	8	14,073	14,549
არამატერიალური აქტივები		66	88
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	9	782	1,119
სხვა აქტივები	10	13,454	5,862
სულ აქტივები		305,998	325,527
ვალდებულებები			
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	6	701	–
გამოშვებული თამასუქები	11	134,156	187,232
ნასესხები სახსრები	12	45,652	34,609
სხვა ვალდებულებები	13	1,459	441
სულ ვალდებულებები		181,968	222,282
კაპიტალი	14		
საწესდებო კაპიტალი		836	836
გაუნაწილებელი მოგება		119,912	98,990
გადაფასების რეზერვი		3,282	3,419
სულ კაპიტალი		124,030	103,245
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		305,998	325,527

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად 2018 წლის 14 ივნისს

თამარ გოგოძე

აღმასრულებელი დირექტორი

გულიდა საჯაია

მთავარი ბუღალტერი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშ- ვნები	2017	2016
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	74,969	72,851
წარმოებული ფინანსური აქტივები	6	585	–
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7	201,354	228,995
მიმდინარე მოგების გადასახადი აქტივი		715	2,063
ძირითადი საშუალებები	8	14,073	14,549
არამატერიალური აქტივები		66	88
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	9	782	1,119
სხვა აქტივები	10	13,454	5,862
სულ აქტივები		305,998	325,527
ვალდებულებები			
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	6	701	–
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	11	134,156	187,232
ნასესხები სახსრები	12	45,652	34,609
სხვა ვალდებულებები	13	1,459	441
სულ ვალდებულებები		181,968	222,282
კაპიტალი	14		
საწესდებო კაპიტალი		836	836
გაუნაწილებელი მოგება		119,912	98,990
გადაფასების რეზერვი		3,282	3,419
სულ კაპიტალი		124,030	103,245
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		305,998	325,527

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად 2018 წლის 14 ივნისს

თამარ გოგოძე

აღმასრულებელი დირექტორი

გულიდა საჯაია

მთავარი ბუღალტერი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშ- ვნები	2017	2016
საპროცენტო შემოსავალი			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		51,627	53,210
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		4,394	3,372
		56,021	56,582
საპროცენტო ხარჯი			
მარტივი თამასუქები		(10,039)	(15,017)
ნასესხები სახსრები		(5,110)	(3,847)
		(15,149)	(18,864)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		40,872	37,718
სესხების გაუფასურების რეზერვი	7	(1,748)	(3,302)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების რეზერვის შემდგომ		39,124	34,416
საკომისიო შემოსავალი ფულადი გზავნილებიდან კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული მოგება/(ზარალი):		3,347	3,000
- სავალუტო ოპერაციები		5,906	5,287
- საკურსო სხვაობები		(662)	(2,722)
- უცხოურ ვალუტაში გამოსახული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები		(3,345)	-
სხვა შემოსავალი		230	130
არასაპროცენტო შემოსავალი		5,476	5,695
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი		(6,950)	(5,877)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(1,242)	(1,229)
სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(2,626)	(2,925)
არასაპროცენტო ხარჯი		(10,818)	(10,031)
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		33,782	30,080
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(4,785)	(3,033)
წლის მოგება		28,997	27,047
სხვა სრული შემოსავალი			
სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება მოგების გადასახადით დაბეგვრის ეფექტი შენობების გადაფასებაზე	9	-	513
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც არ ხდება:		-	513
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		28,997	27,560

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	გადაფასების რეზერვი	სულ
1 იანვარი, 2016 წ.	836	80,281	3,028	84,145
წლის მოგება	–	27,047	–	27,047
წლის სხვა სრული შემოსავალი	–	–	513	513
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	27,047	513	27,560
გადაფასების რეზერვის ცვეთა და გადატანა (მე-14 შენიშვნა)	–	122	(122)	–
გამოცხადებული დივიდენდები (მე-14 შენიშვნა)	–	(8,460)	–	(8,460)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	836	98,990	3,419	103,245
წლის მოგება	–	28,997	–	28,997
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	28,997	–	28,997
გადაფასების რეზერვის ცვეთა და გადატანა (მე-14 შენიშვნა)	–	137	(137)	–
გამოცხადებული დივიდენდები (მე-14 შენიშვნა)	–	(8,212)	–	(8,212)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	836	119,912	3,282	124,030

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		54,944	56,449
გადახდილი პროცენტი		(15,297)	(19,248)
შემოსულობა დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გაყიდვიდან		7,472	8,980
შემოსულობა უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებიდან და უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები		2,677	5,287
ფულადი გზავნილებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი		3,347	3,000
სხვა მიღებული შემოსავალი		230	130
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(6,920)	(5,877)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები		(2,678)	(2,099)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		43,775	45,737
ცვლილება საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		10,438	(5,001)
სხვა აქტივები		(3,635)	(1,230)
სხვა ვალდებულებები		1,040	(4,509)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		51,618	34,997
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3,100)	(9,024)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		48,518	25,973
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(744)	(2,145)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(744)	(2,145)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები			
ნასესხები სახსრებიდან შემოსული თანხები	22	37,587	48,175
ნასესხები სახსრების დაფარვა	22	(26,621)	(39,560)
გადახდილი მარტივი თამასუქები, წმინდა	22	(48,323)	(15,405)
გადახდილი დივიდენდები	14	(8,212)	(8,460)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		(45,569)	(15,250)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(87)	(3,015)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		2,118	5,563

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	5	72,851	67,288
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო	5	74,969	72,851

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“ (შემდგომში „კომპანია“) 2004 წლის 1 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნდა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების ფორმით.

2007 წლის 11 აპრილს კომპანია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ („სებ“) დარეგისტრირდა, როგორც მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია, რეგისტრაციის ნომრით #80407. 2013 წლის 26 ივნისს კომპანიას სებ-ისგან მიენიჭა კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტის სტატუსი.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: ჭავჭავაძის გამზირი #70, თბილისი, საქართველო.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა უძრავ-მოძრავი ქონებით (ძირითადად, მვიწის ლიზინგით და უძრავი ქონების ობიექტებით) უზრუნველყოფილი მცირე და საშუალო ზომის სესხების გაცემა ფიზიკურ პირებზე, სავალუტო ოპერაციები და ფულადი გზავნილები.

2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ერთპიროვნული მფლობელი ქალბატონი დალი ურუშაძე იყო.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების აღრიცხვის წესით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ. მიწა და შენობა-ნაგებობები და წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული.

კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა ქართული ლარია. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

გამოშვების შემდეგ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებების შეტანა

წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოშვების შემდეგ შეტანილი ნებისმიერი ცვლილება უნდა დამტკიცდეს კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ სამეთვალყურეო საბჭოს კრებაზე. სამეთვალყურეო საბჭოს კრება, ჩვეულებრივ, ტარდება წლის მეორე ნახევარში, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების შემდეგ.

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

კომპანიამ პირველად გამოიყენა გარკვეული სტანდარტების ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2017 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ქვემოთ დაწვრილებით განვიხილავთ თითოეული ცვლილების ხასიათსა და გავლენას:

ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება: განმარტებითი შენიშვნების ინიციატივა“

ცვლილებების თანახმად, საწარმოებს ევალებათ ინფორმაციის წარმოდგენა საფინანსო საქმიანობის შედეგად ვალდებულებებში მომხდარი ცვლილებების შესახებ, როგორც ფულადი ნაკადებით განპირობებული ცვლილებების, ისე არაფულადი ცვლილებების (როგორიცაა საკურსო სხვაობიდან

(ათას ლარში)

მიღებული მოგება ან ზარალი) ჩათვლით. კომპანიამ 22-ე შენიშვნაში წარმოადგინა როგორც მიმდინარე, ისე შედარებადი პერიოდის ინფორმაცია.

საანგარიშგებო პერიოდში ძალაში შესულ სხვა ახალ ან გადასინჯულ ფასს-ს არ უმოქმედია კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედეგებზე.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძიება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს. ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარება

ბასს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგებასა და ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, სესხებად და მოთხოვნებად, დაფარვის ვადამდე მფლობელობაში არსებულ ფასიან ქაღალდებად ან გასაყიდად გამიზნულ ფინანსურ აქტივებად. კომპანია განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარებისას და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების გადატანა ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაში გადიოდა.

აღიარების თარიღი

(ათას ლარში)

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია ანგარიშსწორების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც შესყიდული აქტივი კომპანიას გადაეცა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

სესხები და მისაღები ანგარიშები

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. აღნიშნული ინსტრუმენტები არ არის განკუთვნილი სასწრაფო ან მოკლევადიანი გადაყიდვისთვის, და არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები ან გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. აღნიშნული აქტივები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგების და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება სესხების და მისაღები ანგარიშების აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების შემთხვევაში, ასევე ამორტიზაციის პროცესში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გადატანა

თუ გასაყიდად ფლობილის კატეგორიაში შესული არაწარმოებული ფინანსური აქტივი აღარ არის უახლოეს მომავალში გასაყიდად გამიზნული, შესაძლებელია მისი გადატანა სამართლიანი ღირებულებიდან მოგების ან ზარალის მეშვეობით, შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა გადატანილი იქნას სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაზე, თუ კომპანიას აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის გასვლამდე;
- ▶ იშვიათ შემთხვევებში, სხვა ფინანსური აქტივები შესაძლოა გადატანილი იქნას გასაყიდად გამიზნულ ან დაფარვის ვადამდე ფლობილ კატეგორიებზე.

გასაყიდად არსებულად კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა გადატანილი იქნას სესხებისა და მისაღები ანგარიშებზე, თუ კომპანიას აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა, შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის დადგომამდე;

ფინანსური აქტივის გადატანა ხდება მისი სამართლიანი ღირებულებით გადატანის თარიღისათვის. არ ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული ნებისმიერი მოგების ან ზარალის შემოღობვა. ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება გადატანის თარიღისთვის წარმოადგენს მის ახალ ღირებულებას ან ამორტიზებად ღირებულებას, შესაბამისად.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთისგან და საკრედიტო დაწესებულებებისგან მისაღები მოთხოვნამდე და გაცემიდან 90 დღის ვადის მქონე თანხებისგან და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია სავალუტო გარიგებებს დებს უცხოურ ვალუტაში უცხოურ სავალუტო ბაზარზე. კონტრაგენტები, როგორც წესი, არიან ადგილობრივი ბანკები.

სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია შესაბამისი ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული მოგება და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, უცხოური ვალუტიდან წმინდა მოგების/(ზარალის) ნაწილში.

მიუხედავად იმისა, რომ კომპანია ფლობს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რისკის ჰეჯირების მიზნებისთვის, ეს ინსტრუმენტები არ არის სათანადო ჰეჯირების აღრიცხვისთვის.

ნასესხები სახსრები და გამოშვებული მარტივი თამასუქები

(ათას ლარში)

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად კომპანიას წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ეს ინსტრუმენტები მოიცავს გამოშვებულ მარტივ თამასუქებსა და ნასესხებ სახსრებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ კომპანია გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას (გაგრძელება)

- ▶ თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე.ი. 1 დონის მდგენელი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ კომპანია აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც მოგებას ან ზარალს საპროცენტო შემოსავალში ან ხარჯებში, შესაბამისად;
- ▶ ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კომპანია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს, როგორც შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მონაცემები გახდება ბაზარზე მოპოვებადი, ან როდესაც ინსტრუმენტების აღიარება შეწყდება.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგაქვითვის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგომის პირობით და ნებადართული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ კომპანიის და ყველა კონტრაგენტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ეს პირობები, ზოგადად, არ სრულდება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებში და შესაბამისი აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მხოლოდ მაშინ მიიჩნევა, თუ არსებობს რამე შემთხვევის ან შემთხვევების შედეგად გამოწვეული გაუფასურების არსებობის ობიექტური საფუძველი, რომელსაც ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) და ზარალის დადგომის შემთხვევას ან შემთხვევებს გავლენა აქვს ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მევალე ან მევალეთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორიცაა ცვლილებები ვადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში, კომპანია კოლექტიურად აფასებს, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე ფინანსური აქტივების გაუფასურების ობიექტური

(ათას ლარში)

მტკიცებულება. კომპანია კოლექტიურად აფასებს მსგავსი საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფების გაუფასურებას.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია).

აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება დაუფარავ ძირითად თანხას აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით.

სალომბარდო სესხები, მათ შესაბამის რეზერვთან ერთად, ჩვეულებრივ, ჩამოიწერება და უზრუნველყოფის საგნის დასაკუთრება ხდება მაშინ, როდესაც შესაბამისი სესხი 120 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული. უიმედო იპოთეკური სესხები ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის ამოღების პროცედურები სრულდება და ფულადი ნაკადების შემდგომი მიღება აღარ არის მოსალოდნელი მსესხებლისგან ან უზრუნველყოფის საგნიდან, რასაც შეიძლება 2 წელი დასჭირდეს.

თუ ჩამოწერების ამოღება მომავალში მოხერხდება, ეს აისახება მოგებაში ან ზარალში, როგორც სესხის გაუფასურების რეზერვის ამოზრუნება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია კომპანიის შიდა საკრედიტო რანჟირების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს ვადაგადაცილების სტატუსს, სესხის ვალუტასა და საკრედიტო პროდუქტს.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება ამჟამინდელ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა ისტორიული ზარალის წლებში, და არ იქნას გათვალისწინებული ისტორიული ზარალის პერიოდის ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და უკავშირდება წლიდან წლამდე გარკვეული თარიღისათვის მომხდარ ცვლილებებს (როგორიცაა გადახდისუნარიანობა და სხვა ფაქტორები, რომლებიც ჯგუფში ზარალის ან მისი მასშტაბის განმსაზღვრელია). სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიის და დაშვებების, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადახედვა ხდება რეგულარულად განსაზღვრულ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და

(ათას ლარში)

- კომპანიამ (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი იანგარიშება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა აქტივის ან ვალდებულების პირველადი აღიარებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით (რომლებიც ვრცელდება გაუნაწილებელ მოგებაზე), რომლებიც სავარაუდოდ იმოქმედებს აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გასტუმრების პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს ანგარიშგების თარიღისთვის.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს კომპანიის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძვირფასი ლითონები

ოქრო და სხვა ძვირფასი ლითონები, რომლებიც მიიღება უზრუნველყოფის საგნის სახით უიმედო მსესხებლებისგან სესხების დასაფარად, თავდაპირველად აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელიც უტოლდება დასაკუთრების თარიღისთვის დაფარული სესხის წმინდა საბალანსო ღირებულებას. ამის შემდეგ იზომება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც განისაზღვრება გადადნობის მოსალოდნელი დანახარჯებით შემცირებული ბლუმბერგის შეთავაზებული ფასით. სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და ოქროს ზოდების გასხვების შედეგად მიღებული მოგება/ზარალი აღირიცხება უცხოური ვალუტებისგან წმინდა ნამეტი შემოსავლის ნაწილში.

(ათას ლარში)

ძირითადი საშუალებები

თვითღირებულებით პირველადი აღიარების შემდგომ, მიწა და შენობა-ნაგებობები აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღისათვის გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. შეფასება ტარდება იმდენად ხშირად, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

გადაფასების დღისთვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება აქტივის საბალანსო ღირებულებას და წმინდა თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების ოდენობით. გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მანამდე მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასებისას მისი ოდენობის შემცირების აღდგენა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მეტობას, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეტობიდან.

ქონების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების მოცულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წელი
შენობა-ნაგებობები	25
სხვა	5

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს. არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია

(ათას ლარში)

სასარგებლო ეკონომიკური ხანგრძლივობის – 5-7 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. ამორტიზაციის ვადების გადახედვა ხდება მინიმუმ ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ანარიცხები

რეზერვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მისაღები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია შემოსავლის სარწმუნოდ შეფასება.

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ კომპანია გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი. სესხებზე ვადაგადაცილებული შენატანებთან დაკავშირებული ჯარიმებისა და საურავების აღიარება ხდება საპროცენტო შემოსავლის სახით იმდენად, რამდენადაც მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს მასთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს. როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების ჯგუფის ღირებულება მცირდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება ახალ საბალანსო ღირებულებაზე თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

კომპანია გამოიმუშავებს საკომისიოს ფულადი გზავნილებიდან, რომელთა აღიარებაც ხდება შესაბამისი ოპერაციის დასრულებისთანავე.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა.

(ათას ლარში)

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და საქართველოს ეროვნული ბანკის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტებიდან მიღებული წმინდა მოგების/ზარალის ნაწილში.

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ სტანდარტების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასს) გამოსცა ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“, რომელიც ანაცვლებს ბასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. ფასს 9 ეხება კლასიფიკაციასა და შეფასებას, გაუფასურებასა და ჰეჯირების აღრიცხვას. ფასს 9 ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. სავალდებულოა მისი რეტროსპექტულად გამოყენება, გარდა ჰეჯირების აღრიცხვისა, თუმცა შედარებადი ინფორმაციის გადანაგარიშება სავალდებულო არ არის.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

(ა) *კლასიფიკაცია და შეფასება*

ფასს 9-ის მიხედვით, ყველა სავალო ფასიანი ქაღალდი, რომელიც არ აკმაყოფილებს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდის“ კრიტერიუმს, თავდაპირველი აღიარებისას კლასიფიცირდება, როგორც სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში. ამ კრიტერიუმის თანახმად, სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც არ შეესაბამება „დაკრედიტების ძირითად სქემას“, მაგალითად, ინსტრუმენტები, რომლებიც შეიცავს კონვერტაციის ჩართულ ოფციონს ან „რეგრესის უფლების არმქონე სესხები“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში. სავალო ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც აკმაყოფილებს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების კრიტერიუმს, თავდაპირველი აღიარებისას მათი კლასიფიკაცია განისაზღვრება იმ ბიზნესმოდელის საფუძველზე, რომლითაც იმართება ეს ინსტრუმენტები:

- ▶ ინსტრუმენტები, რომელთა მართვის საფუძველია „ფლობა ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით;
- ▶ ინსტრუმენტები, რომელთა მართვის საფუძველია „ფლობა ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში;
- ▶ ინსტრუმენტები, რომლებიც იმართება სხვა საფუძველზე, მათ შორის სავაჭრო ფინანსური აქტივები, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში.

წილობრივი ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას კლასიფიცირებული უნდა იქნეს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, გარდა ისეთი შემთხვევებისა, როდესაც ხდება ინსტრუმენტების შეუქცევადი კლასიფიცირება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში. სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით კლასიფიცირებული კაპიტალის ინვესტიციების შემთხვევაში, ყველა რეალიზებული და არარეალიზებული შემოსულობა და ზარალი, გარდა დივიდენდის სახით შემოსვლისა, აღიარებული უნდა იქნეს სხვა სრულ შემოსავალში, მოგებაში ან ზარალში შემდგომი გადატანის გარეშე.

(ათას ლარში)

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება მეტწილად უცვლელი რჩება და არ განსხვავდება არსებული ბასს 39-ის მოთხოვნებისგან. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები კვლავაც შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში.

კომპანია ფასს 9-ის მიღების ეფექტის განსაზღვრის პროცესშია, თუმცა ამ ეტაპისთვის არ არსებობს ამ ეფექტის რაიმე გონივრული შეფასება.

(ბ) გაუფასურება

ფასს 9 კომპანიას უწესებს მოთხოვნას ჰქონდეს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით თუ სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში შეფასებულ ყველა თავის სავალო ფინანსურ აქტივზე ისევე, როგორც სასესხო ვალდებულებებსა და ფინანსურ გარანტიებზე. რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო თორმეტი თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში. თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას.

ფასს 9-ის მიერ შემოღებული გაუფასურების ზარალის აღიარების ახალი მოდელის თანახმად, არსებობს „სამეტაპიანი მიდგომა“, რომელიც ეყრდნობა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას. პრაქტიკაში ეს ახალი წესი იმას ნიშნავს, რომ საწარმოებმა დაუყოვნებლივ უნდა აღრიცხონ 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლფასი ზარალი იმ ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას, რომლებზეც საკრედიტო გაუფასურება არ ფიქსირდება. თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, გაუფასურება ფასდება აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის, და არა 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

2014 წლის მაისში ბასსს-მა გამოსცა ფასს 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“, რომელიც ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. ფასს 15 განსაზღვრავს შემოსავლის აღიარების პრინციპებს და გავრცელდება კლიენტებთან გაფორმებულ ყველა კონტრაქტზე. თუმცა, ფინანსურ ინსტრუმენტებისა და იჯარის თანმდევი საპროცენტო და საკომისიო შემოსავალი კვლავაც გაცხდება ფასს 15-ის სამოქმედო არეალს და დარეგულირდება სხვა მოქმედი სტანდარტებით (მაგ. ფასს 9-ით და ფასს 16-ით „იჯარა“).

ფასს 15-ის თანახმად, შემოსავლის აღიარება უნდა მოხდეს საქონლის ან მომსახურების გადაცემისას იმ ოდენობით, რა ოდენობის კომპენსაციასაც გადამცემი მოელის საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ. სტანდარტით ასევე დაზუსტდება სავალდებულო განმარტებითი შენიშვნების სრული პაკეტი შემოსავლის ხასიათის, ოდენობისა და ვადების, ასევე მისი განუსაზღვრელობისა და კლიენტებთან შესაბამისი ფულადი ნაკადების შესახებ.

ამ ეტაპზე კომპანია ჯერ კიდევ აფასებს ფასს 15-ის ეფექტს, თუმცა მნიშვნელოვან გავლენას არ მოელოს იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანიის შემოსავლების ნაკადების უმეტესობა ახალი სტანდარტის მოქმედების სფეროს სცდება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

2016 წლის იანვარში ბასს-მა გამოსცა ახალი სტანდარტი იჯარის აღრიცხვისთვის - ფასს 16 „იჯარა“. ახალი სტანდარტით მნიშვნელოვნად არ იცვლება იჯარის აღრიცხვა მეიჯარეებისთვის. თუმცა, მოიჯარეებს იგი ავალდებულებს იჯარების უმეტესობის თავიანთ ბალანსზე აღიარებას საიჯარო ვალდებულებების სახით, აქტივების შესაბამისი გამოყენების უფლებით. მოიჯარეებმა ყველა აღიარებული იჯარისთვის ერთიანი მოდელი უნდა გამოიყენონ, თუმცა მათ უფლება აქვთ არ აღიარონ „მოკლევადიანი“ იჯარები და იჯარები „დაბალი ღირებულების მქონე“ აქტივებით. ზოგადად, აღიარებულ იჯარაზე მოგების ან ზარალის აღიარების წესი დღეისათვის მოქმედი ფინანსური იჯარის აღრიცხვის წესის მსგავსი იქნება და საპროცენტო ხარჯი და საამორტიზაციო ანარჩებების აღიარება ცალკე მოხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება იმ შემთხვევაში, თუ შემოსავლის შესახებ ახალი სტანდარტის - ფასს 15-ის გამოყენებაც იმავე თარიღით მოხდება.

კომპანია არ მოელის ფასს 16-ის ვადაზე ადრე მიღებას და ამ ეტაპზე აფასებს მის გავლენას.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ის შესაბამისად მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებაზე და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების გაცხადებული თანხებზე.

განუსაზღვრელობის შეფასება

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, კომპანიის ხელმძღვანელობამ სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება. იხილეთ მე-19 შენიშვნა.

სესხების გაუფასურების რეზერვი

კომპანიის მიერ რეგულარულად ხდება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გადახედვა გაუფასურებასთან მიმართებაში. გაუფასურების ზარალს კომპანია განსაზღვრავს საკუთარ გამოცდილებაზე დაყრდნობით იმ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს აქვს ფინანსური სირთულეები და ანალოგიურ მსესხებლებთან მიმართებაში ისტორიული მონაცემები რთულად მოიპოვება. საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივებისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობილ

(ათას ლარში)

შეფასებებსა და ანალოგიური სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გაუფასურების ობიექტურ საფუძველს. სესხების ან მისაღები ანგარიშების შემთხვევაში კომპანია გამოცდილების მიხედვით იღებს გადაწყვეტილებას საბაზრო მონაცემების არსებული გარემოებების შესაბამისად დაკორექტირებაზე. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული სესხის გაუფასურების რეზერვის ოდენობა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2,613 იყო (2016 წ.: 2,831). დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-7 შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

განუსაზღვრელობის შეფასება (გაგრძელება)

შენობა-ნაგებობების გადაფასება

კომპანია თავის მიწასა და შენობა-ნაგებობებს სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხავს. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიწისა და შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად კომპანიამ დაიქირავა შეფასების დამოუკიდებელი სპეციალისტები. შემფასებელმა გამოიყენა შედარებად საბაზრო მონაცემებზე დაყრდნობილი შეფასების მეთოდი და ასევე, დაშვებები კაპიტალიზაციის კოეფიციენტებთან დაკავშირებით. კომპანიის მიწისა და შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ძირითადი დაშვებები უფრო დაწვრილებით განმარტებულია მე-19 შენიშვნაში. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ გააანალიზა ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაცია თავის მიწასა და შენობა-ნაგებობებთან დაკავშირებით და დაასკვნა, რომ თავისი მიწისა და შენობა-ნაგებობების შეფასების შედეგად მიღებული სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდა მათი საბალანსო ღირებულებისგან და, შესაბამისად, საჭირო არ გახდა მათი გადაფასება.

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	2017	2016
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	32,906	15,745
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	42,063	56,217
ფულადი სახსრები გზაში	–	889
	74,969	72,851

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 39,781 ლარი, ანუ სხვა საკრედიტო ინსტიტუტებში მიმდინარე ანგარიშების 94% (2016 წ.: 53,670 ლარი, ანუ 94%) განთავსებულია სამ (2016 წ.: სამ) ქართულ ბანკში, რომლებსაც მინიჭებული აქვთ „B+“-დან „BB“-მდე რეიტინგები (სარეიტინგო სააგენტო „Fitch“-ისგან).

6. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია იყენებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სავალუტო რისკის შემცირების მიზნით. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად მათ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციითა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	პირობითი თანხა	სამართლიანი ღირებულებები	
		აქტივი	ვალდებულება
სავალუტო ხელშეკრულებები			
სავალუტო სვოპები - ადგილობრივი	100,608	585	(701)

(ათას ლარში)

სავალუტო სვოპები წარმოადგენს კონტრაქტის ტიპს, რომელიც ფორმდება ორ მხარეს შორის გარკვეული პირობითი თანხების საფუძველზე უცხოური სავალუტო განაკვეთების მოძრაობების გაცვლის მიზნით.

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კომპანიამ გასცემს მცირე და საშუალო ზომის სესხებს ფიზიკურ პირებზე: იპოთეკური სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, ხოლო სალომბარდო სესხები უზრუნველყოფილია ძვირფასი ლითონებით (ძირითადად ოქროთი) და სამკაულებით.

სალომბარდო სესხები, ჩვეულებრივ, 1 თვიდან 6 თვემდე ვადით გაიცემა და მსესხებლისა და კომპანიის ორმხრივი შეთანხმებით შესაძლებელია ვადის გაგრძელება. იპოთეკური სესხები, ჩვეულებრივ, 35 თვიანი ვადით გაიცემა.

(ათას ლარში)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	2017	2016
სალომბარდო სესხები	146,642	146,653
იპოთეკური სესხები	57,325	85,173
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	203,967	231,826
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(2,613)	(2,831)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	201,354	228,995

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი შემდეგ კატეგორიებად იყოფა:

	სალომბარდო სესხები	იპოთეკური სესხები	სულ
2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,126	1,705	2,831
დარიცხვა წლის განმავლობაში	565	1,183	1,748
ჩამოწერილი თანხები	(608)	(1,358)	(1,966)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,083	1,530	2,613

	სალომბარდო სესხები	იპოთეკური სესხები	სულ
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,465	1,031	2,496
დარიცხვა წლის განმავლობაში	1,102	2,200	3,302
ჩამოწერილი თანხები	(1,441)	(1,526)	(2,967)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,126	1,705	2,831

ხელმძღვანელობის შეფასებით, კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურება ეყრდნობა წარსულში ზარალებთან დაკავშირებულ ისტორიულ გამოცდილებას. კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება მოიცავს სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით სესხზე ვადაგადაცილებულ შენატანებს.

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- ▶ ძვირფასი ლითონები;

(ათას ლარში)

► უძრავი ქონება.

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

(ათას ლარში)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სესხის უზრუნველყოფა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხები, რომლებზეც სხვადასხვა ტიპის უზრუნველყოფა მოქმედებს. აქ ასახულია შესაბამისი სესხების საბალანსო ღირებულება, მაგრამ არა წარმოდგენილი უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება.

	წილი სასესხო პორტფელში %		წილი სასესხო პორტფელში %	
	2017		2016	
ძვირფასი ლითონებით უზრუნველყოფილი სესხები	133,763	65%	133,238	57%
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	57,325	28%	85,173	37%
სამკაულებით უზრუნველყოფილი სესხები	11,852	6%	12,272	5%
გამოშვებული მარტივი თამასუქებით უზრუნველყოფილი სესხები	65	0%	203	0%
არაუზრუნველყოფილი სესხები	962	1%	940	1%
კლიენტებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	203,967	100%	231,826	100%
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(2,613)		(2,831)	
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	201,354		228,995	

კომპანიას უფლება აქვს ხელახლა დააგირაოს სალომბარდო სესხის ფარგლებში მიღებული უზრუნველყოფის საგანი, კლიენტის დეფოლტის არარსებობის შემთხვევაში. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სალომბარდო სესხების ფარგლებში უზრუნველყოფის საგნად გამოყენებული ძვირფასი ლითონების სამართლიანი ღირებულება უდრიდა 186,828 ლარს (2016 წ.: 168,160 ლარი).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 63,036 ლარის სამართლიანი ღირებულების მქონე (2016 წ.: 72,463 ლარი) უზრუნველყოფა კლიენტების მიერ სალომბარდო სესხების ფარგლებში დაგირავებული ძვირფასი ლითონების სახით, ხელახლა დაგირავდა ქართული ბანკებისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად (მე-12 შენიშვნა).

8. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთია:

მიწა და შენობა-ნაგებობები	კომპიუტერული და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა		ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	სულ
	საოფისე აღჭურვილობა			

(ათას ლარში)

თვითღირებულება / გადაფასებული ღირებულება					
31 დეკემბერი, 2016 წ.	13,103	2,734	806	1,057	17,700
შემოსვლები	385	204	155	–	744
31 დეკემბერი, 2017 წ.	13,488	2,938	961	1,057	18,444
დაგროვილი ცვეთა					
31 დეკემბერი, 2016 წ.	(506)	(1,615)	(395)	(635)	(3,302)
ცვეთის დანარიცხი	(524)	(414)	(133)	(149)	(1,220)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	(1,030)	(2,029)	(528)	(784)	(4,371)
წმინდა საბალანსო ღირებულება					
31 დეკემბერი, 2016 წ.	12,597	1,119	411	422	14,549
31 დეკემბერი, 2017 წ.	12,458	909	433	273	14,073

(ათას ლარში)

8. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

	კომპიუტერული და			ავტოსატრან- სპორტო	
	მიწა და შენობა- ნაგებობები	საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	საოფისე აღჭურვილობა	საშუალებები	სულ
თვითღირებულება / გადაფასებული ღირებულება					
31 დეკემბერი, 2015 წ.	11,767	2,312	550	967	15,596
შემოსვლები	1,336	463	256	90	2,145
გასხვისება და ჩამოწერა	–	(41)	–	–	(41)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	13,103	2,734	806	1,057	17,700
დაგროვილი ცვეთა					
31 დეკემბერი, 2015 წ.	–	(1,213)	(321)	(449)	(1,983)
ცვეთის დანარიცხი	(506)	(402)	(111)	(186)	(1,205)
გასხვისება და ჩამოწერა	–	–	37	–	37
31 დეკემბერი, 2016 წ.	(506)	(1,615)	(395)	(635)	(3,302)
წმინდა საბალანსო ღირებულება					
31 დეკემბერი, 2015 წ.	11,767	1,099	229	518	13,613
31 დეკემბერი, 2016 წ.	12,597	1,119	411	422	14,549

შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, კომპანიამ დაიქირავა დამოუკიდებელი შემფასებელი. სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრულია საბაზრო მონაცემების შესაბამისად. გადაფასების თარიღი 2015 წლის 31 დეკემბერი იყო. შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების შესახებ დაწვრილებით განმარტებულია მე-19 შენიშვნაში.

შენობა-ნაგებობები თვითღირებულების მოდელით თუ შეფასდა, მათი საბალანსო ღირებულება ასეთი იქნება:

2017	შენობა- ნაგებობები	მიწა
თვითღირებულება	11,868	235
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება	(2,805)	(122)
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	9,063	113

2016	შენობა- ნაგებობები	მიწა
თვითღირებულება	11,483	235
დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება	(2,418)	(122)
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	9,065	113

1,874 ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე (2016 წ.: 1,965 ლარი) კომპანიის შენობებით უზრუნველყოფილია ქართული ბანკისგან მიღებული სესხი (მე-12 შენიშვნა).

(ათას ლარში)

9. მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2017	2016
მიმდინარე გადასახადის დანარიცხი	(4,448)	(4,432)
გადავადებული გადასახადის დანარიცხი / (კრედიტი) – დროებითი სხვაობების წარმოშობა და ამობრუნება	(337)	1,912
გამოკლებული: სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადავადებული გადასახადი	–	(513)
მოგების გადასახადის ხარჯი	(4,785)	(3,033)

საქართველოში იურიდიულ პირებს მოეთხოვებათ მოგების გადასახადის დეკლარაციების წარდგენა. 2017 და 2016 წლებში მოგების გადასახადის სტანდარტული განაკვეთი კომპანიებისთვის საქართველოში 15%-ს შეადგენდა.

(ათას ლარში)

9. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოყვანილი გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	2017	2016
დასაბეგრი მოგება	33,782	30,080
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	(5,067)	(4,512)
წინა პერიოდის მიმდინარე გადასახადის დაკორექტირება	–	(156)
გადასახადით დაუბეგრავი მოგება	659	513
გამოუქვითავი დანახარჯები	(377)	(30)
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილების ეფექტი (ა)	–	1,152
მოგების გადასახადის ხარჯი	(4,785)	(3,033)

(ა) 2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილება შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვრიდან და ვრცელდება საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, და არა მოგება, რომელიც მიღებული იქნა არსებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება ექნებათ ჩაითვალონ 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ დაიბეგრება მოგების გადასახადით.

ამ ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, კომპანიამ თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ხელახლა შეაფასა საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა ამოქმედებაც მოსალოდნელია იმ პერიოდში, როდესაც აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების გასტუმრება ხდება. ბასს 12-ის „მოგების გადასახადი“ თანახმად, კომპანიამ გაუნაწილებელი მოგებისთვის გამოიყენა 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთი იმ აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, რომელთა რეალიზაცია ან გასტუმრება მოსალოდნელია 2019 წლის 1 იანვრიდან ცვლილების ამოქმედების პერიოდებში.

ახალი რეგულაციის შედეგად, კომპანიამ აღიარა წმინდა 1,152 ლარის ოდენობის გადავადებული საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების შემობრუნების შედეგად მიღებული მოგების გადასახადის ხარჯი 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგებაში ან ზარალში.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში ზემოაღნიშნული ცვლილებები ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად, როგორცაა მაგალითად, არასაბაზრო ფასით შესრულებული გარიგებები, ხარჯები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ბიზნესსაქმიანობასთან, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება. ასეთი ოპერაციების დაბეგვრა სცდება ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ მოქმედების

(ათას ლარში)

არეალს და 2017 წლის 1 იანვრიდან აღირიცხება საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული გადასახადების მსგავსად. საგადასახადო ცვლილებები, რომლებიც უკავშირდება მსგავსი მოგების განაწილებას, არ ახდენს გავლენას კომპანიის 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ათას ლარში)

9. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში შემდეგია:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება			დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება		
	2015	მოგება- ზარალის ანგარიშგებაში	სხვა სრულ შემოსავალში	2016	მოგება- ზარალის ანგარიშგებაში	2017
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი						
კლიენტებზე გაცემული სესხები, ნეტო	619	236	–	855	(284)	571
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	326	(20)	–	306	(124)	182
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	–	–	–	–	11	11
არამატერიალური აქტივები	4	1	–	5	–	5
სხვა აქტივები	45	229	–	274	(98)	176
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	994	446	–	1,440	(495)	945
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი						
ძირითადი საშუალებები	(1,787)	953	513	(321)	158	(163)
გადავადებული საგადასახადო (ვალდებულება)/აქტივი	(793)	1,399	513	1,119	(337)	782

10. სხვა აქტივები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2017	2016
მოთხოვნები ფულადი გზავნილების კომპანიების მიმართ	7,223	3,283
ოქროს ზოდების გაყიდვიდან მისაღები ანგარიშები	2,586	–
ოქროს ზოდები	2,055	1,303
დასაკუთრებული სამკაულები	829	921
სხვა	761	355
	13,454	5,862

11. გამოშვებული მარტივი თამასუქები

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გამოშვებული ჰქონდა მოკლევადიანი (ძირითადად, ერთწლიანი) პროცენტიანი მარტივი თამასუქები, რომლებიც გამოხატულია ლარში, ევროსა და აშშ დოლარში:

(ათას ლარში)

ვალუტები	2017	2016
აშშ დოლარი	124,874	173,184
ლარი	7,156	11,188
ევრო	2,126	2,860
	134,156	187,232

(ათას ლარში)

12. ნასესხები სახსრები

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიამ მიიღო ნასესხები სახსრები ქართული ბანკებისგან ლარში, 10%-დან 14%-მდე საპროცენტო განაკვეთებით (2016 წ.: 12%-დან 13%-მდე), რომლებიც სებ-ის რეფინანსირების განაკვეთზეა მიბმული.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 45,652 ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე ნასესხები სახსრები (2016 წ.: 34,609) უზრუნველყოფილია მსესხებლებისგან უზრუნველყოფის სახით მიღებული ოქროთი, რომლის სამართლიანი ღირებულებაც 63,036 ლარია (2016 წ.: 72,463) და რომლის ხელახლა დაგირავების უფლებაც კომპანიას აქვს, კლიენტის დეფოლტის არარსებობის შემთხვევაში (მე-7 შენიშვნა).

1,874 ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე (2016 წ.: 1,965 ლარი) კომპანიის შენობები დაგირავებულია ქართული ბანკისგან მიღებული სესხის უზრუნველსაყოფად (მე-12 შენიშვნა).

13. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2017	2016
ფულადი გზავნილების ოპერაციებთან დაკავშირებული დავალიანება	216	–
საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა	1,243	441
	1,459	441

14. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში ასახული კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებას და ექვემდებარება სახელმწიფო რეგისტრაციას. 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის საწესდებო კაპიტალი შეადგენდა 836 ლარს (2016 წ.: 836 ლარი).

დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიას შეუძლია დივიდენდების განაწილება თავისი წლიური ან ნახევარწლიური მოგებიდან.

2017 წელს კომპანიამ გამოაცხადა და აქციონერს სრულად გადაუხადა 8,212 ლარის ოდენობის დივიდენდები (2016 წ.: 8,460 ლარი).

გადაფასების რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების გაზრდის და შემცირებების აღრიცხვისათვის, იმ პირობით, თუ ამგვარი შემცირება უკავშირდება კაპიტალში ადრე ასახული იმავე აქტივის ზრდას.

გადაფასების რეზერვის მოძრაობის წარმოდგენა შემდეგნაირად შეიძლება:

(ათას ლარში)

2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	3,028
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილების ეფექტი (მე-9 შენიშვნა)	513
გადაფასების რეზერვის ცვეთა და გადატანა	(122)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,419
გადაფასების რეზერვის ცვეთა და გადატანა	(137)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,282

(ათას ლარში)

15. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

საქართველო აგრძელებს ეკონომიკური რეფორმების განხორციელებას და საბაზრო ეკონომიკის მოთხოვნების მიხედვით ავითარებს სამართლებრივ, საგადასახადო და სარეგულაციო ბაზას. ქართული ეკონომიკის მომავალი მდგრადობა ბევრადაა დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის.

იურიდიული

ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში შესაძლებელია კომპანიის წინააღმდეგ სარჩელი აღიმდრას. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ თუ რაიმე სარჩელის გამო კომპანიას დაეკისრება პასუხისმგებლობა, ამ პასუხისმგებლობის მთლიანი მოცულობა უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

პირობითი ვალდებულებები

31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის პირობითი ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	2017	2016
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან		
არაუგვიანეს 1 წლისა	351	398
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუგვიანეს 5 წლისა	810	665
5 წელზე გვიან	432	545
	1,593	1,608

16. სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	2017	2016
კავშირგაბმულობა და კომუნალური მომსახურება	601	484
იჯარა და ქირა	534	486
ძირითადი საშუალებების შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები	197	186
იურიდიული და საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯი	187	171
სამივლინებო ხარჯი	175	148
დაცვა-უსაფრთხოების დანახარჯები	162	144
საოპერაციო გადასახადები	146	143
წარმომადგენლობითი ხარჯები	108	165
ბანკის საკომისიო	92	69
სარეკლამო მომსახურების ხარჯი	87	212
საოფისე აღჭურვილობა და საკანცელარიო ნივთები	84	97
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერა წმინდა		
სარეალიზაციო ღირებულებამდე	-	301
სხვა	253	319
	2,626	2,925

(ათას ლარში)

17. რისკის მართვა

შესავალი

კომპანიის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით. რისკის მართვის ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს კომპანიის უწყვეტი შემოსავლიანობისათვის. ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი პასუხს აგებს და უშუალოდაა ჩართული რისკის მართვის საქმიანობაში. კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო იღებს რისკის მართვის შესაბამის გადაწყვეტილებებს (რომლებიც მოიცავს როგორც ქვემოთ აღწერილ ფინანსურ რისკს, ისე ბიზნესრისკებს, როგორიცაა გარემოს, ტექნოლოგიების და დარგის ცვლილებები) რეგულარულ შეხვედრებზე, რომლებიც მინიმუმ თვეში ორჯერ ტარდება. შემუშავების ეტაპზე რისკის მართვის ფორმალიზებული პროცესი. კომპანიას ძირითადად აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და სავალუტო რისკები. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მონაწილე მხარე ვერ შეძლებს მოვალეობის შესრულებას და ამით მეორე მხარეს ფინანსურ ზარალს მიაყენებს.

კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა უდრის თავისი ფულადი სახსრების (გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში), გაცემული სესხების, დებიტორულ დავალიანების და წარმოებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას.

სალომბარდო სესხებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკები ძირითადად იმართება სესხების უზრუნველყოფის მოთხოვნით. გარდა ამისა, კომპანია ზღუდავს და აკონტროლებს ერთ მსესხებელზე გაცემული სალომბარდო სესხების თანხას (მაქსიმუმ 50 ათასი ლარი) და არ არსებობს ერთი მსესხებელი, რომელზეც მნიშვნელოვანი ნაშთი მოდის, სალომბარდო სესხების მთლიან ნაშთთან მიმართებაში.

იპოთეკური სესხის შემთხვევაში, სესხის მომთხოვნი პირი ჯერ ავსებს სასესხო განაცხადს, რომელსაც განიხილავს და აანალიზებს კომპანიის საკრედიტო განყოფილება. თუ განაცხადს დაამტკიცებს საკრედიტო განყოფილება, შემდეგ ტარდება გასაუბრება პირადად კლიენტთან კომპანიის დირექტორისა და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მიერ. თუ კომპანიის დირექტორი და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე დაასკვნან, რომ აღნიშნული კლიენტის შემთხვევაში საკრედიტო რისკის მისაღები დონე არსებობს, შემდეგ ხდება დასაგირავებელი ქონების შეფასება და გაიცემა იპოთეკური სესხი, რომლის თანხაც არ აღემატება ქონების სალიკვიდაციო ღირებულების 30%-ს. ეს არის ის მიახლოებითი თანხა, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია აქტივის დაჩქარებული წესით გაყიდვის შედეგად, ვიდრე იქნებოდა დამოუკიდებელ მყიდველზე ჩვეულებრივი გაყიდვის პირობებში.

სალომბარდო სესხის შემთხვევაში, თუ მსესხებელი 30 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში ვერ განახორციელებს შენატანს, კომპანია კლიენტს უგზავნის ოფიციალური გაფრთხილების წერილს და თუ მსესხებელი მაინც ვერ დაფარავს დავალიანებას 60 დღის განმავლობაში, ან, რიგ შემთხვევებში, 120 დღის განმავლობაში, მაშინ კომპანია ჩამოწერს სესხს და ყიდის უზრუნველყოფის საგანს.

იპოთეკური სესხების შემთხვევაში, ოფიციალური გაფრთხილების წერილი იგზავნება მაშინ, თუ მსესხებელი ვერ გადაიხდის 15 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში და წერილი ასევე ქვეყნდება გაზეთში. თუ მსესხებელი ვერ გადაიხდის დავალიანებას დროულად, კომპანიის თანამშრომელი კლიენტს უკავშირდება ტელეფონით ან მოკლე ტექსტური შეტყობინებით და მოსთხოვს მას თანხის დაფარვას. ჩვეულებრივ, კომპანია სასამართლოს მხოლოდ მაშინ მიმართავს დაგირავებული უძრავი ქონების გაყიდვის მოთხოვნით, როდესაც სესხი 120 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანია ცდილობს კლიენტთან სესხის შეცვლილ პირობებზე მოლაპარაკებას, დაგირავებული ქონების გაყიდვის თავიდან აცილების მიზნით. როგორც წესი, სასამართლო

(ათას ლარში)

აკმაყოფილებს კომპანიის მოთხოვნას და აქტივები იყიდება კომპანიის მიმართ მსესხებლის დავალიანების დასაფარად, თუმცა ხშირად ჯარიმების დაფარვა არ ხდება. სასამართლოში საქმის წარმოებას შეიძლება დაახლოებით ერთი წელი დასჭირდეს, ხოლო აღსრულების პროცესს - კიდევ სამი თვე.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს ყველაზე უკეთ ასახავს მათი საბალანსო ღირებულება. ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის მაქსიმალური საკრედიტო რისკის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნები. უზრუნველყოფის ეფექტი და რისკის შემცირების სხვა მეთოდები მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

17. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში სხვადასხვა კლასის აქტივების საკრედიტო ხარისხი.

31 დეკემბერი, 2017 წ.	შენიშ- ვნები	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული		ვადაგადაცილე- ბული, მაგრამ	სულ
		მაღალი შეფასება	შეფასების გარეშე	არა გაუფასურე- ბული	
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	5	42,063	–	–	42,063
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7	–	196,543	7,424	203,967
სალომბარდო სესხები		–	141,530	5,112	146,642
იპოთეკური სესხები		–	55,013	2,312	57,325

31 დეკემბერი, 2016 წ.	შენიშვნები	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული		ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	სულ
		მაღალი შეფასება	შეფასების გარეშე		
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	5	57,106	–	–	57,106
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7	–	221,678	10,148	231,826
სალომბარდო სესხები		–	139,794	6,859	146,653
იპოთეკური სესხები		–	81,884	3,289	85,173

კომპანიას არ აქვს საკრედიტო რეიტინგის შიდა სისტემა, რომ შეაფასოს კლიენტებზე გაცემული არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული სესხების საკრედიტო ხარისხი. კომპანია ფლობს ფულადის სახსრების ეკვივალენტებს ბანკებში, რომლებსაც მიიჩნევს მაღალი საკრედიტო ხარისხის მქონედ.

ვადაგადაცილებული სესხები მოიცავს მხოლოდ იმ სესხებს, რომლებიც ვადაგადაცილებულია მხოლოდ რამდენიმე დღით. ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ვადაგადაცილებული სესხების ანალიზს ხანდაზმულობის მიხედვით.

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით შემდეგია:

(ათას ლარში)

31 დეკემბერი, 2017 წ.	3 თვეზე ნაკლები	31 დღიდან 60 დღემდე	61 დღიდან 90 დღემდე	მეტი მეტი	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები					
სალომბარდო სესხები	2,494	1,242	810	566	5,112
იპოთეკური სესხები	335	86	41	1,850	2,312
სულ	2,829	1,328	851	2,416	7,424

31 დეკემბერი, 2016 წ.	3 თვეზე ნაკლები	31 დღიდან 60 დღემდე	61 დღიდან 90 დღემდე	მეტი მეტი	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები					
სალომბარდო სესხები	3,162	1,259	927	1,511	6,859
იპოთეკური სესხები	1,067	261	–	1,961	3,289
სულ	4,229	1,520	927	3,472	10,148

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ მე-7 შენიშვნა.

(ათას ლარში)

17. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას ითვალისწინებენ, მოხდა თუ არა ძირითადი თანხის ან პროცენტის დაფარვის ვადაგადაცილება (ან, სალომბარდო სესხების შემთხვევაში, დაფარვის თავდაპირველ ვადაზე მეტად გადავადებული), ან არის თუ არა ცნობილი მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ჯგუფიდან მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში რამე სირთულის არსებობის შესახებ ან ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობების დარღვევის ფაქტი. კომპანია რეზერვებს აფასებს მხოლოდ კოლექტიურად, რადგან მას არ აქვს ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხები.

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები

დანაკარგების რეზერვები კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი არ არის, კოლექტიურად ფასდება გაუფასურების რეზერვი ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის და თითოეული პორტფელი განიხილება დამოუკიდებლად. მსგავსი საკრედიტო რისკის პროფილის მქონე სესხების ჯგუფებს კომპანია განსაზღვრავს პროდუქტის, სესხის ვალუტისა და ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით.

გაუფასურების კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც, რომლის არსებობაც მოსალოდნელია პორტფელში. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები ფასდება შემდეგ ინფორმაციაზე დაყრდნობით: პორტფელთან დაკავშირებული ისტორიული ზარალი, დროის მონაკვეთის ხანგრძლივობა ზარალის სავარაუდო დადგომიდან მის გამოვლენამდე, აგრეთვე გაუფასურების შემდგომ მოსალოდნელი მისაღები და ამოღებული თანხები. ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია განსაზღვროს დროის ის მონაკვეთი, რომლის შემდეგაც სესხი გაუფასურებულად გამოცხადდება. ზემოაღნიშნული პერიოდის ხანგრძლივობამ შეიძლება ერთი წელიც შეადგინოს. გაუფასურების რეზერვის შესაბამისობას კომპანიის საერთო პოლიტიკასთან ამოწმებს საკრედიტო განყოფილების ხელმძღვანელობა.

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ კომპანიამ შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა მარტივი თამასუქებით წარმოდგენილი ფინანსური რესურსების ბაზის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და ყოველდღიურ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით

ცხრილში ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებზე დაყრდნობით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. ამის მიუხედავად, კომპანია მოელის, რომ შეძლებს დაფარვების რეფინანსირებას ან გადავადებას უადრესი თარიღით, როდესაც შეიძლება კომპანიას გადახდა მოეთხოვოს და ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც მითითებულია კომპანიის მარტივი თამასუქების რეფინანსირების ისტორიაში.

(ათას ლარში)

31 დეკემბერი, 2017 წ.	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ნასესხები სახსრები	546	932	21,438	32,565	55,481
მარტივი თამასუქები	45,335	25,379	67,245	305	138,264
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	100,608	–	–	–	100,608
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	216	–	–	–	216
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	146,705	26,311	88,683	32,870	294,569

31 დეკემბერი, 2016 წ.	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ნასესხები სახსრები	520	3,236	21,956	12,748	38,460
მარტივი თამასუქები	86,556	25,180	82,151	–	193,887
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	87,076	28,416	104,107	12,748	232,347

17. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

სავალუტო რისკი

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გამო არსებობს სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკს ხელმძღვანელობა აკონტროლებს სესხების გაცემით და დაფინანსების მიღებით ერთსა და იმავე ვალუტაში.

ქვემოთ ცხრილებში წარმოდგენილია კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით, განაწილებული ვალუტების მიხედვით (მოცემულია ეკვივალენტური თანხებით ლარში).

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებაში:

31 დეკემბერი, 2017 წ.	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	რუსული რუბლი	სხვა	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	31,693	33,197	6,028	3,564	487	74,969
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	95,303	104,483	1,568	–	–	201,354
სხვა ფინანსური აქტივები	106	4,343	4,907	568	–	9,924
სულ	127,102	142,023	12,503	4,132	487	286,247

გამოშვებული მარტივი თამასუქები	(7,156)	(124,874)	(2,126)	–	–	(134,156)
-----------------------------------	---------	-----------	---------	---	---	-----------

კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტი შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“
2017 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

ნასესხები სახსრები	(45,652)	–	–	–	–	(45,652)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(14)	(8)	(191)	(3)	–	(216)
სულ	(52,822)	(124,882)	(2,317)	(3)	–	(180,024)
რისკის მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ეფექტი	(100,608)	100,034	–	–	–	(574)
წმინდა მდგომარეობა რისკის მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემდეგ	(26,328)	117,175	10,186	4,129	487	105,649

31 დეკემბერი, 2016 წ.	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	რუსული რუბლი	სხვა	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11,413	56,412	3,058	1,640	328	72,851
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	53,184	173,226	2,585	–	–	228,995
სხვა ფინანსური აქტივები	15	835	2,198	235	–	3,283
სულ	64,612	230,473	7,841	1,875	328	305,129
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	(11,188)	(173,184)	(2,860)	–	–	(187,232)
ნასესხები სახსრები	(34,609)	–	–	–	–	(34,609)
სულ	(45,797)	(173,184)	(2,860)	–	–	(221,841)
სავალუტო პოზიცია	18,815	57,289	4,981	1,875	328	83,288

(ათას ლარში)

17. რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო კურსის მგრძნობელობის ანალიზი

აშშ დოლართან, ევროსთან და რუსულ რუბლთან მიმართებაში ლარის გაუფასურება 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გაზრდიდა (შემცირებდა): ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც კომპანიის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები მუდმივი რჩება.

ვალუტა	2017		2016	
	სავალუტო კურსის ცვლილება, %	გავლენა მოგებაზე	სავალუტო კურსის ცვლილება, %	გავლენა მოგებაზე
აშშ დოლარი	13.5%/(9.5%)	15,819/(11,132)	14%/(7%)	8,020/(4,010)
ევრო	16%/(12%)	1,630/(1,222)	17.5%/(10.5%)	872/(523)
რუსული რუბლი	17%/(17%)	702/(702)	30%/(15%)	563/(281)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ დინამიკაზე.

მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო ხარჯზე ერთი წლის მანძილზე საპროცენტო განაკვეთის ნაგარაუდევი ცვლილების ეფექტი სებ-ის რეფინანსირების განაკვეთზე მიზნული ფინანსური ვალდებულებების ცვალეზად განაკვეთზე 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ვალდებულებები, რომლებსაც აქვს ცვალეზადი საპროცენტო განაკვეთის რისკი 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2017	2016
ნასესხები სახსრები	45,652	34,609

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულია კომპანიის მოგება-ზარალის და კაპიტალის ანგარიშგების (გადასახადით დაბეგვრამდე) მგრძნობელობა ცვალეზადი საპროცენტო განაკვეთის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიმართ, როდესაც ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია.

2017		2016	
სებ-ის რეფინანსირების განაკვეთის ცვლილება, საბაზისო პუნქტები	ეფექტი მოგებასა და კაპიტალზე გადასახადით დაბეგვრამდე	სებ-ის რეფინანსირების განაკვეთის ცვლილება, საბაზისო პუნქტები	ეფექტი მოგებასა და კაპიტალზე გადასახადით დაბეგვრამდე
100/(100)	324/(324)	150/(150)	417/(417)

(ათას ლარში)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. კომპანია საოპერაციო რისკს ძირითადად ამცირებს იმით, რომ ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი უშუალოდაა ჩართული კომპანიის პროცესებსა და ოპერაციებში, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურების ჩათვლით.

(ათას ლარში)

18. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა. კომპანიის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებები იხილეთ მე-17 შენიშვნაში - „რისკის მართვა“.

	2017			2016		
	ერთი წლის განმავლო- ბაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წლის განმავლო- ბაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	74,969	–	74,969	72,851	–	72,851
წარმოებული ფინანსური აქტივები	585	–	585	–	–	–
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	181,901	19,453	201,354	164,339	64,656	228,995
მიმდინარე მოგების გადასახადი აქტივი	715	–	715	2,063	–	2,063
ძირითადი საშუალებები არამატერიალური	–	14,073	14,073	–	14,549	14,549
აქტივები	–	66	66	–	88	88
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	–	782	782	–	1,119	1,119
სხვა აქტივები	13,454	–	13,454	5,862	–	5,862
სულ	271,624	34,374	305,998	245,115	80,412	325,527
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	701	–	701	–	–	–
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	133,876	280	134,156	187,232	–	187,232
ნასესხები სახსრები	17,737	27,915	45,652	22,505	12,104	34,609
სხვა ვალდებულებები	1,459	–	1,459	441	–	441
სულ	153,773	28,195	181,968	210,178	12,104	222,282
წმინდა	117,851	6,179	124,030	34,937	68,308	103,245

ზემოთ წარმოდგენილი ცხრილი არ ასახავს კლიენტებზე გაცემული სესხების ისტორიულ ტენდენციებს და გამოშვებული მარტივი თამასუქების ვადის გაგრძელებას, რესტრუქტურისაციასა და რეფინანსირებას.

19. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პროცედურა

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

(ათას ლარში)

კომპანიის ფინანსური განყოფილება განსაზღვრავს კომპანიის აქტივების, მათ შორის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების, სამართლიანი ღირებულების შეფასების პოლიტიკას და პროცედურებს ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება იანგარიშება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ეყრდნობა ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს და დისკონტირების განაკვეთებს საანგარიშგებო თარიღისთვის.

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას არ აქვს ფინანსური ინსტრუმენტები, კლიენტებზე გაცემული სხვა სესხები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც განისაზღვრება შეფასების ისეთი მეთოდებით, რომლებიც იყენებს არასაბაზრო დაკვირვებად მონაცემებს.

(ათას ლარში)

19. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

კომპანია სამართლიან ღირებულებებს აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიით, რომელიც ასახავს შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას:

- ▶ 1-ლი დონე: ანალოგიური ინსტრუმენტის კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე.
- ▶ მე-2 დონე: პირველ დონეში შესული კოტირებული ფასების გარდა სხვა პირდაპირ (ანუ ფასების სახით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან მიღებული) დაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ფასდება შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე; მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები ისეთ ბაზრებზე, რომლებიც ნაკლებად აქტიურად ითვლება; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რა შემთხვევაშიც, შეფასებაში მონაწილე ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის ბაზრიდან მოპოვებადი.
- ▶ მე-3 დონე: არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ინსტრუმენტს, რომელთა შეფასების მეთოდიც ეყრდნობა ისეთ ინფორმაციას, რომელიც არ შეიცავს დაკვირვებად (საბაზრო) მონაცემებს და არადაკვირვებადი (არასაბაზრო) მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასების საფუძველზე, რა შემთხვევაშიც მნიშვნელოვანი არასაბაზრო კორექტირებები ან დაშვებებია საჭირო ამ ინსტრუმენტებს შორის განსხვავებების ასახვისთვის.

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეების მიხედვით, რომლებზეც განაწილებულია სამართლიანი ღირებულების შეფასება. რიცხობრივი მონაცემები ეყრდნობა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებს:

		სამართლიანი ღირებულების შეფასება:		
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	შეფასების თარიღი	აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (1-ლი დონე)	მნიშვნელოვანი საბაზრო მონაცემები (მე-2 დონე)	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები (მე-3 დონე)

სამართლიანი

ღირებულებით

შეფასებული აქტივები და

ვალდებულებები

ძირითადი საშუალებები - მიწა და შენობა-ნაგებობები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	-	12,458
წარმოებული ფინანსური აქტივები	31 დეკემბერი, 2017 წ.	-	585	-
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	31 დეკემბერი, 2017 წ.	-	701	-

აქტივები და

ვალდებულებები,

რომელთა სამართლიან

ღირებულებაზეც

(ათას ლარში)

განმარტებითი შენიშვნებია				
წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	31 დეკემბერი, 2017 წ.	32,906	42,063	–
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	31 დეკემბერი, 2017 წ.	–	–	201,200
სხვა ფინანსური აქტივები	31 დეკემბერი, 2017 წ.	–	9,924	–
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	31 დეკემბერი, 2017 წ.	–	134,988	–
ნასესხები სახსრები	31 დეკემბერი, 2017 წ.	–	45,652	–
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	31 დეკემბერი, 2017 წ.	–	216	–

(ათას ლარში)

19. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

		სამართლიანი ღირებულების შეფასება:		
		აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (1-ლი დონე)	მნიშვნელოვანი საბაზრო მონაცემები (მე-2 დონე)	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები (მე-3 დონე)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	შეფასების თარიღი			
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
ძირითადი საშუალებები - მიწა და შენობა-ნაგებობები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	-	-	12,597
აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	31 დეკემბერი, 2016 წ.	15,745	57,106	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	31 დეკემბერი, 2016 წ.	-	-	230,687
სხვა ფინანსური აქტივები	31 დეკემბერი, 2016 წ.	-	3,283	-
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	31 დეკემბერი, 2016 წ.	-	188,632	-
ნასესხები სახსრები	31 დეკემბერი, 2016 წ.	-	34,609	-

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია კომპანიის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

	2017		აუდიარე- ბელი ზარალი	2016		აუდიარე- ბელი მოგება/ (ზარალი)
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	74,969	74,969	-	72,851	72,851	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	201,354	201,200	(154)	228,995	230,687	1,692

(ათას ლარში)

სხვა ფინანსური აქტივები	9,924	9,924	–	3,283	3,283	–
ფინანსური ვალდებულებები						
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	134,156	134,988	(832)	187,232	188,632	(1,400)
ნასესხები სახსრები	45,652	45,652	–	34,609	34,609	–
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	216	216	–	–	–	–
სამართლიანი ღირებულების მოთიანი აუდიარებელი ცვლილება			(986)			292

(ათას ლარში)

19. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური, მოთხოვნამდე ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), ასევე ცვალებადი განაკვეთის მქონე აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

კლიენტებზე გაცემული სესხების, გამოშვებული მარტივი თამასუქების და ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და დარჩენილი ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის ქონებისა და გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებისთვის:

	სამართლიანი ღირებულება, ლარი	შეფასების მეთოდები	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო ამოსავალი მონაცემები	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)
მიწა და შენობა- ნაგებობები	11,767			
მიწა	113	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი ლარში	127-1,894 (977)
ქონება 1	2,786	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი ლარში	690-3,030 (2,383)
ქონება 2	534	შემოსავლის მიდგომა	პოტენციური მთლიანი წლიური შემოსავალი (ლარში) 1 კვ.მ.-ზე და კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი	407-407 (407); 13.4%
ქონება 3	991	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი ლარში	1,294-1,321 (1,311)
ქონება 4	793	შემოსავლის მიდგომა	პოტენციური მთლიანი წლიური შემოსავალი (ლარში) 1 კვ.მ.-ზე და კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი	740-870 (792); 14.4%
ქონება 5	3,344	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი ლარში	1,751-5,436 (2,761)
ქონება 6	3,206	შემოსავლის მიდგომა	პოტენციური მთლიანი წლიური შემოსავალი (ლარში) 1 კვ.მ.-ზე და კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი	386-1,423 (532); 13.4%-15.4% (14.8%)

(ათას ლარში)

კვადრატული მეტრის ფასის შემცირება და, შესაბამისად, მოსალოდნელი მთლიანი წლიური შემოსავლის შემცირება კვადრატულ მეტრზე ან კაპიტალიზაციის განაკვეთის ზრდა, ქონებების სამართლიანი ღირებულების შემცირებას გამოიწვევდა.

მიწისა და შენობა-ნაგებობების კატეგორიების საბალანსო ღირებულების შეჯერება სამართლიანი ღირებულების მე-3 დონის იერარქიაში 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია მე-8 შენიშვნაში. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ საქართველოს უძრავი ქონების ბაზრის საერთო ანალიზის საფუძველზე დაასკვნა, რომ მიწისა და შენობა-ნაგებობების საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი სამართლიანი ღირებულებისგან. შესაბამისად, კომპანიას არ მოუხდენია მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(ათას ლარში)

20. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების მიმდინარე ნაშთები ასეთია:

	2017			2016	
	აქციონერი	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
1 იანვრის მდგომარეობით დასაფარი საერთო სესხი	–	53	151	59	67
წლის განმავლობაში გაცემული სესხი	–	8	–	49	149
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში	–	(7)	(18)	(64)	(75)
სხვა მოძრაობა	–	(2)	(3)	9	10
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი საერთო სესხი	–	52	130	53	151
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	(1)	(2)	–	–
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხი, წმინდა	–	51	128	53	151
მარტივი თამასუქები 1 იანვრის მდგომარეობით	–	402	424	407	355
წლის განმავლობაში გამოშვებული მარტივი თამასუქები	219	1,317	725	4,799	430
წლის განმავლობაში გადახდილი მარტივი თამასუქები	–	(1,384)	(731)	(5,080)	(525)
სხვა მოძრაობა	14	(8)	(4)	276	164
ანაზრები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	233	327	414	402	424

სხვა დაკავშირებული მხარეები ძირითადად წარმოდგენილია უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელი პირებისა და პარტნიორის ოჯახის წევრებით.

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების შედეგად მიღებული შემოსავალი და ხარჯი:

(ათას ლარში)

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის						
2017			2016			
აქციონერი	უმადლესი რანგის ხელმძღვანე-ლობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	აქციონერი	უმადლესი რანგის ხელმძღვანე-ლობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	
საპროცენტო შემოსავალი						
სესხებზე	–	4	8	–	7	9
მარტივი თამასუქების						
საპროცენტო ხარჯი	(13)	(22)	(34)	–	(32)	(36)
საიჯარო ხარჯი	(96)	(12)	(36)	(96)	(12)	(34)

ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2017	2016
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	1,008	954

(ათას ლარში)

21. კაპიტალის ადეკვატურობა

კომპანია ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. კომპანიის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

გასული წლის განმავლობაში კომპანია სრულად აკმაყოფილებდა კაპიტალის სავალდებულო მოთხოვნებს.

კომპანიის კაპიტალის მართვის მთავარი ამოცანაა იმის უზრუნველყოფა, რომ კომპანია აკმაყოფილებდეს კაპიტალის სავალდებულო მოთხოვნებს და ინარჩუნებდეს კაპიტალის ჯანსაღ კოეფიციენტებს იმისთვის, რომ განამტკიცოს თავისი საქმიანობა და მაქსიმალურად გაზარდოს პარტნიორისთვის შექმნილი ღირებულება.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

სებ-ი კვალიფიციური საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მოითხოვს საკუთარი კაპიტალის აქტივებთან თანაფარდობის 20%-იანი კოეფიციენტის შენარჩუნებას. 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის კომპანიის აღნიშნული კოეფიციენტი ასე გამოიყურებოდა:

	2017	2016
კაპიტალი	124,030	103,245
აქტივები	305,998	325,527
საკუთარი კაპიტალის აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	41%	32%

22. ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან და სხვა არაფულადი ოპერაციებიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	გამოშვებული* მარტივი თამასუქები	ნასესხები სახსრები	ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები, სულ
საბალანსო ღირებულება 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის	185,936	25,994	211,930
გაცემულ სესხზე მიღებული შემოსავალი	–	48,175	48,175
ძირითადი თანხისა და პროცენტის დაფარვა	–	(39,560)	(39,560)
გადახდილი მარტივი თამასუქები, წმინდა	(15,405)	–	(15,405)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	(384)	–	(384)
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	17,085	–	17,085
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	187,232	34,609	221,841
გაცემულ სესხზე მიღებული შემოსავალი	–	37,587	37,664
ძირითადი თანხისა და პროცენტის დაფარვა	–	(26,621)	(26,621)
გადახდილი მარტივი თამასუქები, წმინდა	(48,323)	–	(48,323)
ცვლილებები დარიცხულ პროცენტში	(225)	77	(225)
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	(4,528)	–	(4,528)

(ათას ლარში)

**საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31
დეკემბრისთვის**

134,156

45,652

179,808

* მარტივი თამასუქების გამოშვებიდან და ძირითადი თანხის გადახდიდან მიღებული შემოსავალი წარმოდგენილია ნეტო საფუძველზე, ვინაიდან ამგვარი შემოსავლის ბრუნვა სწრაფია, რაოდენობა დიდი, ხოლო დაფარვის ვადა მოკლე.

სხვა არსებითი არაფულადი ოპერაციები ძირითადად მოიცავს კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე დეფოლტის შემთხვევაში უზრუნველყოფის საგნად გამოყენებული ოქროს დასაკუთრებას, რაც 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 10,816 ლარს შეადგენდა (2016 წ.: 8,980 ლარი).

23. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2018 წლის 12 ივნისს საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ახალი რეგულაციის თანახმად, ბანკების, სადაზღვევო კომპანიების, საკრედიტო გაერთიანებებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისთვის გადასახადების ე.წ. „ესტონური მოდელის“ დაწესება (მე-9 შენიშვნა), რაც 2019 წლის 1 იანვრიდან იგეგმებოდა, გადაიდო 2023 წლის 1 იანვრამდე.

ახალი კანონმდებლობა გავლენას მოახდენს კომპანიის გადავადებულ საგადასახადო აქტივებზე და ვალდებულებებზე და შესაბამის მოგების გადასახადის ხარჯების თანხებზე 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობითა და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესის“ პარტნიორსა და სამეთვალყურეო საბჭოს,

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესის“ 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 14 ივნისს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,
შპს „იუაი საქართველო“ სახელით

თბილისი, საქართველო
27 სექტემბერი 2018

მმართველობის ანგარიშგება

საქმიანობის მიმოხილვა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია "რიკო ექსპრესი" თითქმის ორი ათწლეულია წარმატებით მოღვაწეობს საქართველოს ფინანსურ ბაზარზე. ორგანიზაციამ აქტიური საქმიანობა ჯერ კიდევ 1997 წელს დაიწყო და დროთა განმავლობაში ჩამოყალიბდა, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე სწრაფად ზრდადი, განვითარებაზე ორიენტირებული კომპანია ფინანსურ სექტორში. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ერთპიროვნული მფლობელია ქალბატონი დალი ურუშაძე.

1997 წელს ორგანიზაცია „რიკო კრედიტი“ ერთ-ერთი პირველი ორგანიზაცია იყო საქართველოში, რომელიც ფულადი გზავნილების უმსხვილესი ორგანიზაცია "მინიგრამის" პარტნიორი გახდა საქართველოში. მოგვიანებით კი „რიკო კრედიტის“ პარტნიორ ორგანიზაციათა რიგს შეემატა „ვესტერნ უნიონი“ (Western Union), „იუნისტრიმი“ და სხვა მრავალი.

დღესდღეობით მომხმარებლებს საშუალება ეძლევათ უკვე 9 პარტნიორი ორგანიზაციის მეშვეობით განახორციელონ ყველაზე მოქნილი და დაბალპროცენტიანი სერვისი ფულადი გზავნილების მიმართულებით. „რიკო კრედიტი“ თითოეული ფინანსური ორგანიზაციის პირდაპირი პარტნიორია საქართველოში, რაც მომხმარებელს საშუალებას აძლევს ულიმიტოდ მიიღოს ან გააგზავნოს ფული მსოფლიოს ნებისმიერი მიმართულებით, დროის ნებისმიერ მონაკვეთში.

კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს ფულად გზავნილებს: „რიკო-გრამ საქართველო“ და „რიკო-გრამ საბერძნეთი“ :

"რიკო-გრამ საქართველო" არის ფულადი გზავნილი რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელია ფულადი გზავნილების მიღება და გაგზავნა საქართველოს მასშტაბით, რიკო კრედიტის ნებისმიერ ფილიალში. თანხის გაგზავნის საკომისიო შეადგენს 0.5%-ს, მინიმალური 1 ლარი/ევრო/დოლარი.

2012 წლის მაისიდან „რიკო კრედიტმა“ სისტემაში დანერგა ახალი სერვისი ფულადი გზავნილების მიმართულებით "რიკო-გრამ საბერძნეთი", რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელია ფულადი გზავნილების მიღება და გაგზავნა საბერძნეთში. საქართველოდან საბერძნეთის მიმართულებით თანხის გაგზავნის საკომისიო შეადგენს 1%-ს, ხოლო საბერძნეთიდან საქართველოში თანხის გამოგზავნის საკომისიო არის 1%.

ასევე 2008 წელს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო კრედიტმა“ ბაზარს იმ დროისთვის ერთ-ერთი ყველაზე ინოვაციური და უნიკალური პროდუქტი „ოქროს თამასუქი“ შესთავაზა. „ოქროს

თამასუქი“ ეს გახლავთ ფასიანი ქაღალდი, რომლის შემენაც შეუძლია ნებისმიერ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს „რიკო კრედიტი“ თანხის დაბანდებით. ეროვნულ ვალუტაში ოქროს თამასუქის გახსნა შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ თამასუქზე შემოსატანი თანხა აღემატება 100 000 ლარის ეკვივალენტს აშშ დოლარში/ევროში ოქროს თამასუქის გახსნა შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ თამასუქზე შემოსატანი თანხის ეკვივალენტი ლარში, აღემატება 100 000 ლარს. თამასუქის გახსნა ასევე შესაძლებელია თუ უკვე არსებული თამასუქის თანხები და შემოსატანი თანხების ჯამი აღემატება 100 000 ლარის ეკვივალენტს.

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო ექსპრესი“ მომხმარებლებს სთავაზობს იპოთეკურ სესხებს, რომელიც მომხმარებლის ინდივიდუალურ მოთხოვნასა და შემოსავალზეა მორგებული. სესხით სარგებლობის პირობებიდან გამომდინარე, საგარანტიო ქონება შეიძლება იყოს: თბილისში, რუსთავეში, მარნეულში, ქუთაისში, ბათუმში, გორში, ხაშურში, სამტრედიისში, თელავში, წყალტუბოში, ფოთსა და მცხეთის ტერიტორიაზე მდებარე უძრავი ქონება. კერძოდ: ბინა, საკუთარი სახლი, კომერციული ან არაკომერციული ფართი, აგარაკი. "რიკო ექსპრესი" გასცემს ბიზნეს და სამომხმარებლო სესხებს უძრავი ქონების გარანტიით.

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „რიკო კრედიტი“ მომხმარებლებს სთავაზობს სხვადასხვა ტიპის სალომბარდო სესხით სარგებლობას: ოქროს, ვერცხლის და ძვირფასი თვლების გარანტიით, თანაც ყოველგვარი საკომისიოს გარეშე; ექსპრეს და სტანდარტულ სესხებს როგორც ლარში, ასევე უცხოურ ვალუტაში. ნებისმიერი ტიპის სესხი, რომელსაც „რიკო კრედიტი“ გასცემს, ინდივიდუალურად მომხმარებლის კონკრეტულ თვიურ შემოსავალზეა მორგებული და მხოლოდ ამ პირობებიდან გამომდინარე განისაზღვრება კონკრეტული სესხის რაოდენობა და ტიპი, რათა ზუსტად იყოს განსაზღვრული სესხის ეფექტურობა, მომხმარებლის უფლებები და პირობები კი - დაცული.

მიკროსაფინანსოს ძირითადი მაჩვენებლების მიმოხილვა

რიკო ექსპრესი აქტივების სიდიდით ერთ-ერთ მოწინავე პოზიციას იკავებს საქართველოს ბაზარზე არსებულ ფინანსურ ინსტიტუტებს შორის. კომპანიის 2017 წლის მოგებამ შეადგინა 28,997 ათასი ლარი, რაც 5%-ით მეტია 2016 წლის მაჩვენებელზე. მთლიანი აქტივები 2017 წელს 6%-ით შემცირდა (325,527 ათასიდან 305,998 ათასამდე), რაც გამოწვეულია 12% შემცირებით კლიენტებზე გაცემულ სესხებში. სესხების შემცირება ძირითადად გამოწვეულია ახალი რეგულაციებით, რომლის მიხედვით სესხის გაცემა შესაძლებელი გახდა მხოლოდ ლარში. მთლიანი ვალდებულებები 2017 წელს 18%-ით შემცირდა (222,282 ათასიდან 181,968 ათასამდე). მთლიანი ვალდებულებების შემცირებაში ძირითად როლს საკუთარი ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციით მოზიდული ფულადი სახსრები თამაშობს, რომელიც 2016 წელთან შედარებით 53 076 ათასი ლარით (39,56%) შემცირდა და 134 156 ათას ლარს გაუტოლდა. აღნიშნული შემცირება აიხსნება ახალი რეგულაციით, რაც გულისხმობს ერთი პერიოდს არანაკლებ 100 000 ლარის ოდენობით თანხის მოზიდვას. შესაბამისად, საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდის რეალიზაცია ვეღარ ხორციელდება პირებზე, რომელთა ჯამური ვალდებულება 100 000 ლარზე ნაკლებია.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ კომპანიის მიერ გამომუშავებული მოგების უდიდესი ნაწილი მთლიან კაპიტალში რჩება, ხოლო დივიდენდის სახით უმნიშვნელო თანხა გაიცემა, რაც კომპანიის განვითარების მნიშვნელოვან ფაქტორს წარმოადგენს. ზრდის ტემპით ხასიათდება გაუნაწილებელი მოგება, რაც წინა წელთან შედარებით თითქმის 21 მლნ ლარით გაიზარდა და 119 921 ათას ლარს გაუტოლდა. შესაბამისად, 2016 წელთან შედარებით 20 785 ათასი ლარით (16,75%) გაიზარდა მთლიანი კაპიტალი და 125 030 ათასი ლარი შეადგინა.

ძირითადი ფინანსური ინფორმაცია

ათასი ლარი თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	დასრულებული წლისათვის (ათასი ლარი)		
	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	ცვლილება
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	40 872	37 718	3 154
წლის მოგება	28 997	27 047	1 950
მთლიანი აქტივები	305 998	325 527	(19 529)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	201 354	228 998	(27 644)
მთლიანი ვალდებულებები	181 968	222 282	(40 314)
მთლიანი კაპიტალი	125 030	103 245	20 785

კომპანიაში დიდი ყურადღება ექცევა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ საშუალო ლიკვიდობის კოეფიციენტის დონეს, რომელიც არასდროს ჩამოსულა დადგენილი 30%-ან ზღვარს ქვევით.

სამომავლო გეგმები

კომპანიის მიზანია განვითარების მაღალი მაჩვენებლების შენარჩუნება, საქართველოს მასშტაბით ყველა რეგიონში ფილიალების გახსნა, კადრების მოზიდვა, მოსახლეობისთვის ფინანსური მომსახურებისას მეტი კომფორტის მიწოდება და რაც მთავარია წლიური ბრუნვის შენარჩუნება და ზრდა, რაც თავის მხრივ ბიუჯეტში მიმართული თანხების ზრდის პირდაპირპროპორციულია.

კვლევები და გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები

2017 წლის მდგომარეობით კომპანიას არ ჩატარებია კვლევები. გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები არ ჩატარებულა.

ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

კომპანია მთელი საქართველოს მასშტაბით წარმოდგენილია 28 ფილიალით. კომპანიის პროდუქტებით, როგორცაა: იპოთეკური და ლომბარდული სესხი, ფასიანი ქაღალდები, საკონვერტაციო ოპერაციები და ფულადი გზავნილები, დაახლოებით 390 000 მომხმარებელი სარგებლობს, 2017 წლის მონაცემებით. მათი რიცხვი კიდევ უფრო მატულობს წლიდან წლამდე.

2017 წლის მდგომარეობით კომპანიაში ფუნქციონირებდა შემდეგი ფილიალები:

1	ვაკის ცენტრალური ფილიალი	თბილისი	ი.ჭავჭავაძის გამზ. 70
2	ვაკე სერვის ცენტრი	თბილისი	ი.ჭავჭავაძის გამზ. N12
3	პუშკინის ფილიალი	თბილისი	პუშკინის ქუჩა 21
4	პლენანოვის ფილიალი	თბილისი	თამარ მეფის გამზ. 9
5	ვარკეთილის ფილიალი	თბილისი	ჯავახეთის ქ. 2
6	საბურთალოს ფილიალი	თბილისი	ალ. ყაზბეგის გამზ. N41
7	ნაძალადევის ფილიალი	თბილისი	დადიანის ქ.N77
8	გლდანის ფილიალი	თბილისი	ხიზანიშვილის ქ N1
9	პეკინის ფილიალი	თბილისი	პეკინის ქ. 5
10	ლილოს ფილიალი	თბილისი	კახეთის გზატკეცილი N112
11	დიდუბის ფილიალი	თბილისი	ა. წერეთლის გამზირი 141ა
12	ბულაჩაურის ფილიალი	თბილისი	ა. კალანდაძის ქუჩა 4
13	რუსთავის ფილიალი	რუსთავი	მეგობრობის ქ. N3
14	რუსთავის ფილიალი 2	რუსთავი	კოსტავას ქ. 19
15	მარნეულის ფილიალი	მარნეული	შ. რუსთაველის 60ა
16	თელავის ფილიალი	თელავი	ქ. წამებულის ქუჩა . N11
17	გორის ფილიალი	გორი	ი. ჭავჭავაძის გამზ. .N6
18	ხაშურის ფილიალი	ხაშური	ი.სტალინის ქუჩა. N112
19	სამტრედიის ფილიალი	სამტრედია	ჭავჭავაძის ქუჩა .N13
20	ქუთაისის ფილიალი	ქუთაისი	ჭავჭავაძის გამზირი. N62
21	ქუთაისის ფილიალი 2	ქუთაისი	დავით აღმაშენებლის მოედანიN2
22	ქუთაისის ფილიალი 3 (ნიკეა)	ქუთაისი	ნიკეას ქ. N2
23	წყალტუბოს ფილიალი	წყალტუბო	ი. ჭავჭავაძის ქ. N9
24	ზესტაფონის ფილიალი	ზესტაფონი	დ. აღმაშენებლის ქ. .N87
25	ფოთის ფილიალი	ფოთი	ძ. ლოლუას ქ.2.
26	ბათუმის ფილიალი	ბათუმი	ი. ჭავჭავაძის ქ. 25
27	ბათუმის ფილიალი 2	ბათუმი	ბარათაშვილის ქ. 18
28	ზუგდიდის ფილიალი	ზუგდიდი	ზვიად გამსახურდიას გამზ. 28

დასაქმების საკითხები

ჩვენი გუნდი

შპს მისო „რიკო ექსპრესში“ დასაქმებულია 350-მდე თანამშრომელი. თანამშრომელთა მიღება ხდება გასაუბრების საფუძველზე. უამრავი კანდიდატიდან კომპანია არჩევს ყველაზე მოტივირებულ, მონდომებულ და კეთილსინდისიერ თანამშრომლებს, რომლებიც თავიდან მიიღებიან სტაჟირების ხელშეკრულების საფუძველზე. სტაჟირების წარმატებულად გავლის შემდგომ მათთან იდება ძირითადი დასაქმების ხელშეკრულება. ვინაიდან, კომპანიის

დასაქმების საკითხები (გაგრძელება)

საქმიანობაში უმთავრესი და უპირველესი არის ადამიანური რესური, ამიტომ ვცდილობთ მათთვის შეიქმნას ოპტიმალური და ჯანსაღი პირობები ეფექტური და წარმატებული შრომისათვის. თანამშრომლებისადმი მიდგომის საბაზისო საყრდენი არის სამართლიანობა, რაც გამოიხატება ადეკვატური ანაზღაურებით და პრემიების გაცემით. კომპანია იღებს თავის წილ პასუხისმგებლობას დასაქმებულების წინაშე და სანაცვლოდაც მათგან მოითხოვს კეთილსინდისიერ და ნაყოფიერ საქმიანობას მასზე დაკისრებული მოვალეობის შესრულებისას, რაც გათვალისწინებულია კომპანიის მიერ გამოცემულ შინაგანაწესში.

უსაფრთხოება და ჯანსაღი გარემო სამუშაო ადგილზე

კანონმდებლობის შესაბამისად კომპანიაში დაცულია უსაფრთხოების სტანდარტები, რათა თანამშრომლებისთვის შექმნილი იყოს ჯანსაღი და უსაფრთხო გარემო.

კომპანიის სათავო ოფისსა და ფილიალებში მოწყობილია აუდიო-ვიდეო მონიტრინგის და სიგნალიზაციის სისტემები. სამუშაოს სპეციფიკიდან გამომდინარე, ზოგიერთ ადგილას გამოყენებულია ბეტონის კედლები და ბრონირებული მინები. ყველა თანამშრომელი დატრენინგებულია, თუ როგორ უნდა მოიქცეს საეჭვო სიტუაციებში. ყოველივე აღნიშნული უზრუნველყოფს თანამშრომელთა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაცვასა და უსაფრთხოებას.

ფილიალებში განთავსებულია ცეცხლმაქრები და შენობის სპეციალური გეგმა, რომლის შესახებაც ინფორმირებულები არიან თანამშრომლები. ასევე, გამართულია სპეციალური სისტემა, რაც დადებითად აისახება თანამშრომლის ჯანმრთელობასა და შრომის ნაყოფიერებაზე.

კომპანია თავისი ხარჯებით უზრუნველყოფს ყველა თანამშრომელს ჯანმრთელობის, სამოგზაურო და სიცოცხლის დაზღვევით.

კომპანიის წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიის ბიზნესი რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. თუ კომპანია ვერ შეძლებს ბიზნეს ოპერაციების მარეგულირებელ კანონებსა და რეგულაციებთან შესაბამისობას, ასევე, ბიზნეს ოპერაციების საწარმოებლად საჭირო ყველა ნებართვის მოპოვებას ან მათი პირობების დაცვას ან და თუ საგადასახადო ინსპექცია აღმოაჩენს დარღვევებს, კომპანიას შეიძლება დაუწესდეს სერიოზული საურავები და ჯარიმები ან უფრო მკაცრი სანქციები, მათ შორის კომპანიის ბიზნეს აქტივობის მნიშვნელოვანი ნაწილის შეწყვეტა, რეგისტრაციის შეჩერება ან გაუქმება ან სისხლისსამართლებრივი სასჯელის გამოყენება მომუშავე ოფიცრების მიმართ.

თუ კომპანია ვერ შეძლებს ბიზნეს ოპერაციების მარეგულირებელ კანონებსა და რეგულაციებთან შესაბამისობას, კომპანიას შესაძლოა აეკრძალოს სამომხმარებლო სესხების გაცემა. მოქმედ წლიურ საპროცენტო განაკვეთებზე ზედა ზღვარის შემოღებამაც შეიძლება გააუარესოს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა.

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების რეგულირებისთვის „მსუბუქი ზედამხედველობის რეჟიმს“ იყენებს, ნებისმიერი ცვლილება ამ რეგულაციებში და ამ ცვლილებებთან შესაბამისობა რისკის ქვეშ აყენებს კომპანიის მომავალ ოპერაციებს. მოსალოდნელია ასევე ცვლილებები არსებულ რეგულაციებში, რადგან საქართველოს მთავრობის მიერ ინიცირებულია ახალი კანონპროექტები, რომლებიც ეხება ისეთ საკითხებს, როგორებიცაა საწესდებო კაპიტალის მინიმალური მოცულობა და გამჭვირვალობა.

სექტორში ოპერირებისთვის მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებმა უნდა შეასრულონ ეროვნული ბანკის მოთხოვნები, რომლებიც მიკროსაფინანსო ორგანიზაციად რეგისტრირებას ეხება. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მიმართ მთავარი მოთხოვნებია: 1) მინიმუმ 250 000 ლარის ოდენობის საწესდებო კაპიტალი, 2) სესხების გაცემა 50 000 ლარამდე, 3) მხოლოდ საკრედიტო ოპერაციების განხორციელება და უარის თქმა მომხმარებლებისგან დეპოზიტების მიღებაზე, 4) წლიური საპროცენტო განაკვეთი სესხის ძირითადი თანხის მაქსიმუმ 100%-მდე და 5) წლიური ჯარიმის საპროცენტო განაკვეთი სესხის ძირითადი თანხის მაქსიმუმ 150%-მდე. ამ მოთხოვნების ამოქმედება ეტაპობრივად ხდება.

2017 წლის იანვრიდან მოქმედ წლიურ საპროცენტო განაკვეთზე ზედა ზღვრის დაწესების შედეგად რამდენიმე მიკროსაფინანსო ორგანიზაციამ შეწყვიტა საქმიანობა, რადგან ფუნქციონირებისთვის საჭირო საოპერაციო მოგებას ვეღარ იღებდა. ამრიგად, არსებულ მოთხოვნებში რაიმე ცვლილებამ ან ახალი მოთხოვნების შემოღებამ შეიძლება კომპანია აიძულოს, შეწყვიტოს ოპერირება მოთხოვნებთან შეუსაბამობის გამო ან იმის გამო, რომ ბიზნესი ვერ აკმაყოფილებს ამგვარ მკაცრ მოთხოვნებს.

საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების მიმოხილვა

კომპანიის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით. რისკის მართვის ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს კომპანიის უწყვეტი შემოსავლიანობისათვის. ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი პასუხს აგებს და უშუალოდაა ჩართული რისკის მართვის საქმიანობაში. კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო იღებს რისკის მართვის შესაბამის გადაწყვეტილებებს (რომლებიც მოიცავს როგორც ქვემოთ აღწერილ ფინანსურ რისკს, ისე ბიზნესრისკებს, როგორიცაა გარემოს, ტექნოლოგიების და დარგის ცვლილებები) რეგულარულ შეხვედრებზე, რომლებიც მინიმუმ თვეში ორჯერ ტარდება. შემუშავების ეტაპზეა რისკის მართვის ფორმალიზებული პროცესი. კომპანიას ძირითადად აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და სავალუტო რისკები. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მონაწილე მხარე ვერ შეძლებს მოვალეობის შესრულებას და ამით მეორე მხარეს ფინანსურ ზარალს მიაყენებს.

კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა უდრის თავისი ფულადი სახსრების (გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში), გაცემული სესხების, დებიტორული დავალიანების

და წარმოებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას. სალომზარდო სესხებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკები ძირითადად იმართება სესხების უზრუნველყოფის მოთხოვნით. გარდა ამისა, კომპანია ზღუდავს და აკონტროლებს ერთ მსესხებელზე გაცემული სალომზარდო სესხების თანხას (მაქსიმუმ 50 ათასი ლარი) და არ არსებობს ერთი მსესხებელი, რომელზეც მნიშვნელოვანი ნაშთი მოდის, სალომზარდო სესხების მთლიან ნაშთთან მიმართებაში.

იპოთეკური სესხის შემთხვევაში, სესხის მომთხოვნი პირი ჯერ ავსებს სასესხო განაცხადს, რომელსაც განიხილავს და აანალიზებს კომპანიის საკრედიტო განყოფილება. თუ განაცხადს დაამტკიცებს საკრედიტო განყოფილება, შემდეგ ტარდება გასაუბრება პირადად კლიენტთან კომპანიის დირექტორისა და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მიერ. თუ კომპანიის დირექტორი და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე დაასკვნიან, რომ აღნიშნული კლიენტის შემთხვევაში საკრედიტო რისკის მისაღები დონე არსებობს, შემდეგ ხდება დასაგირავებელი ქონების შეფასება და გაიცემა იპოთეკური სესხი, რომლის თანხაც არ აღემატება ქონების სალიკვიდაციო ღირებულების 30%-ს. ეს არის ის მიახლოებითი თანხა, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია აქტივის დაჩქარებული წესით გაყიდვის შედეგად, ვიდრე იქნებოდა დამოუკიდებელ მყიდველზე ჩვეულებრივი გაყიდვის პირობებში.

სალომზარდო სესხის შემთხვევაში, თუ მსესხებელი 30 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში ვერ განახორციელებს შენატანს, კომპანია კლიენტს უგზავნის ოფიციალური გაფრთხილების წერილს და თუ მსესხებელი მაინც ვერ დაფარავს დავალიანებას 60 დღის განმავლობაში, ან, რიგ შემთხვევებში, 120 დღის განმავლობაში, მაშინ კომპანია ჩამოწერს სესხს და ყიდის უზრუნველყოფის საგანს.

იპოთეკური სესხების შემთხვევაში, ოფიციალური გაფრთხილების წერილი იგზავნება მაშინ, თუ მსესხებელი ვერ გადაიხდის 15 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში და წერილი ასევე ქვეყნდება გაზეთში. თუ მსესხებელი ვერ გადაიხდის დავალიანებას დროულად, კომპანიის თანამშრომელი კლიენტს უკავშირდება ტელეფონით ან მოკლე ტექსტური შეტყობინებით და მოსთხოვს მას თანხის დაფარვას. ჩვეულებრივ, კომპანია სასამართლოს მხოლოდ მაშინ მიმართავს დაგირავებული უძრავი ქონების გაყიდვის მოთხოვნით, როდესაც სესხი 120 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანია ცდილობს კლიენტთან სესხის შეცვლილ პირობებზე მოლაპარაკებას, დაგირავებული ქონების გაყიდვის თავიდან აცილების მიზნით. როგორც წესი, სასამართლო აკმაყოფილებს კომპანიის მოთხოვნას და აქტივები იყიდება კომპანიის მიმართ მსესხებლის დავალიანების დასაფარად, თუმცა ხშირად ჯარიმების დაფარვა არ ხდება. სასამართლოში საქმის წარმოებას შეიძლება დაახლოებით ერთი წელი დასჭირდეს, ხოლო აღსრულების პროცესს - კიდევ სამი თვე.

საბაზრო რისკი

სავალუტო რისკი

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გამო არსებობს სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკს ხელმძღვანელობა აკონტროლებს სესხების გაცემით და დაფინანსების მიღებით ერთსა და იმავე ვალუტაში.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. კომპანია საოპერაციო რისკს ძირითადად ამცირებს იმით, რომ ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი უშუალოდაა ჩართული კომპანიის პროცესებსა და ოპერაციებში, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურების ჩათვლით.

დეტალური ინფორმაცია იხილეთ კომპანიის მიერ წარმოდგენილ წლიური ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაში „რისკის მართვა“.

აუდიტორის საზღაური

2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის კომპანიის აუდიტორის ანაზღაურება შეადგენს შემდეგს (დღგ-ის გარეშე – ათას ლარში):

	2017 წ .	2016 წ .
31 დეკემბრით დასრულებული წლის კომპანიის ფასს-ის მიხედვით მომზადებული ფინანსურ ანგარიშგების აუდიტის გასამრჯელო	159	67
სულ	159	67

დირექტორი

/თამარ გოგოძე/

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. კომპანია საოპერაციო რისკს ძირითადად ამცირებს იმით, რომ ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი უშუალოდაა ჩართული კომპანიის პროცესებსა და ოპერაციებში, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურების ჩათვლით.

დეტალური ინფორმაცია იხილეთ კომპანიის მიერ წარმოდგენილ წლიური ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაში „რისკის მართვა“.

აუდიტორის საზღაური

2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის კომპანიის აუდიტორის ანაზღაურება შეადგენს შემდეგს (დღგ-ის გარეშე – ათას ლარში):

	2017 წ.	2016 წ.
31 დეკემბრით დასრულებული წლის კომპანიის ფასს-ის მიხედვით	159	67
მომზადებული საწყისი ფინანსურ ანგარიშგების აუდიტის გასამრჯელო	159	67
სულ		

დირექტორი

/თამარ გოგომიძე/
